

Pripravimo se

na odkup žitaric

Povsod kamor se ozreš, vidiš pridne žanjice, ki se marljivo sklanjajo s srpi nad zlatorumenim klasjem ter ga vežejo v snope. Žetev belih žit se že povsod nagiba h kraju, le tu in tam v višinskih predelih, kjer žito še ni dovolj zrelo, se čaka da popolnoma dozori.

Odkupu žitaric moramo posvetiti vso skrb. Predvsem bodo morali krajevni ljudski odbori skrbeti za pravočasen odkup žita. Uredba o obveznem odkupu je izšla lansko jesen. Takrat so se tudi izdajale odločbe z namenom, da se že pred žetvijo opozori pridelovalce, koliko bodo morali oddati. Mnogi KLO pa niso pravočasno izdali odločb. Poleg tega so neki KLO izvršili obremenitve šablonsko, ponekod kar v pisarni in marsikateri kmetovalec je bil zaradi tega nepravilno obremenjen. Takšen odnos je vsekakor graje vreden. Ko je bil še čas, da se nepravilni razrezi popravijo, se mnogi za to niso brigali, zanašajoč se, da bodo to storili na krajšem odboru, če bodo hoteli. Jasno je, da se je Poverjeništvu za državne nabavke te naloge tudi lotilo, vendar se na okraju popravljene razrezi ne morejo smatrati za najboljše, ker najbolj pravične obremenitve kmetovalcem so le tedaj, kadar je razdelilnik izdelan na množičnem sestanku, ob prisotnosti čim večjega števila volivcev, kateri iznašajo svoja mnenja.

Krajevni ljudski odbor Ponikva pri Grobelnem je med prvimi, ki zasluži v tem pogledu ostro grajo. Toda ne po krivdi predsednika, kateri je moral skoraj vse delati sam, temveč po krivdi poverjenika za odkup in ostalih odbor-nikov, ki se na odbor sploh niso prikazali, kaj šele, da bi predsedniku pomagali, da bi razrez postal življenjski in pravičen. Nič boljše se niso pokazali odborniki v Kalobju, Drenskem rebu, Sv. Rupertu in Zagorju. Sedaj tik pred odkupom žita so se zdržali in spoznali, da so razrezi nepravilni ter da bi jih bilo treba popraviti.

Za vse nepravilnosti, ki so jih zagrešili nekateri KLO pri razrezu, bodo morali le-ti dati odgovor poštenim prizadetim kmetovalcem. To so KLO, ki so že znani tudi s svojimi slabimi odnosi napram delovnemu ljudstvu, ki se povsod skušajo ščititi razne vaške špekulante in zavirače. V takem KLO se še vedno skrivajo ljudje, ki jim današnji razvoj ni po godu. Te bo treba razkrinkati ter odstraniti in delo se bo kmalu izboljšalo na splošno zadovoljstvo vo-

livecev. Prav v času odkupa žitaric bo prilika razkrinkati vse tiste, ki niso dostojni, da bi vršili delo, katerega jim je ljudstvo zaupalo.

Odkup žitaric se bo pričel že v tem mesecu. Ker je še malo časa do dneva, ko bo odkup pričel, se moramo temeljito pripraviti, tako da bo potekal boljše in hitreje kot lansko leto, da ne bo zaostankarjev in zamudnikov, ki zavirajo celoten odkupni plan. Pravočasno moramo opozoriti kmetovalce, da bodo oddajali točno po določenem načrtu, tako da bo v zbiralnicah vladal red ter da bo delo šlo hitreje od rok, kar je v interesu samih kmetovalcev.

Do dneva odkupa morajo KLO skupaj s podjetjem za odkup rastlinskih pridelkov pripraviti vse potrebno za odkup. Poskrbeti morajo, da bo žito pravočasno zmlačeno in mlatilniška merica pobrana. Vaški in krajevni odbori Fronte morajo nuditi KLO pomoč.

Se posebej je treba naglasiti, da KLO še enkrat pregledajo, če so izdane odločbe vsem kmetovalcem. Takoj je treba pristopiti k vaškim sestankom, kjer bodo kmetovalci seznanjeni z načinom in potekom odkupa. Priporočljivo je postaviti na vidnih mestih razpise o odkupu žita z razdelilnico na rajone in časom oddaje. V času odkupa je potrebno voditi dnevno evidenco o poteku odkupov ter jih dnevno primerjati z odkupnim planom. Vsak KLO naj pripravi tudi operativno ekipo, ki bo lahko v vsakem momentu, kadar bo evidenca zabeležila neke zastoje, posredovala tam kjer bo to potrebno.

Zastaja pri odkupu letos ne sme biti, ker bodo skoraj povsod odkupovalci kmetijske zadruge ter ne bo treba voziti kmetovalcem ure in ure daleč do odkupnih postaj, kot je bilo to lansko leto. Zato se morajo tudi kmetijske zadruge dobro pripraviti, da ne bo nastal zastoj zaradi slabe organizacije dela pri sprejemanju žita.

Ker predstavlja odkup žitaric zelo važno akcijo, od katere je odvisna pravilna in redna preskrba z najvažnejšim prehranbenim artiklom — kruhom, je dolžnost vseh članov Fronte, da prispejijo in nudijo pomoč organom ljudske oblasti, da se še odpravijo morebitne napake in pripravi vse potrebno za dan odkupa.

Naj bodo dnevi odkupa kot dnevi volitev, kjer se naj razvije tekmovanje, kdo bo prvi izpolnil obvezno oddajo in jo tudi presegel.

Z dvigom živinoreje

bomo izboljšali našo prehrano

Lahko trdimo, da je živinoreja ena najvažnejših panog v kmetijstvu. Zaradi tega polaga tej panogi toliko važnosti tudi naša ljudska oblast, ker se zaveda, da odvisi izboljšanje prehrane delovnega ljudstva v veliki meri od živinoreje.

Od živinoreje pa bomo imeli le takrat korist, če bo ona napredna t. j. da bomo imeli dovolj živine, ki bo tudi kvalitetno dobra. Ni dovolj imeti samo mnogo glav živine v hlevih, ki pa je slaba, imeti moramo tudi dobro živino, od katere bo možna odpira za plemo in za klanje. Lahko trdimo, da je glavna baza za dvig živinoreje dobra plemenska živina, ki nam bo dala za našo prehrano dovolj mesa, mleka, naši industriji pa dosti kož.

Ljudska oblast polaga posebno pozornost nakupu primernih bikov plemenjakov na ta način, da iste kupuje po svojih strokovnjakih in prispeva k nakupu. Seveda se glavna skrb posveča našemu socialističnemu sektorju, posebno našim delovnim zadrugam ter ekonomijam kmetijskih zadrug.

Tako je v letošnjem letu prispeval okraj Celje-okolica za dvig naše živinoreje skoraj pol milijona dinarjev. Uspehi so vidni in lahko trdimo, da imamo v naših KDZ kot n. pr. Marofu, Arji vasi, Vranskem in St. Petru že lepo plemensko živino. Tudi okrajna ekonomija v Založah ne zaostaja, saj se je zadnji čas dvignila mlečnost krav za skoraj 20%. Lepo živino ima tudi ekonomija Vitanje.

Je tudi nekaj slabih gospodarstev v državnem in zadrugnem sektorju. Nekatera trenutno še nimajo pogojev za dvig živinoreje (pomanjkanje dobrih hlevov, krme itd.), druge pa imajo prekomaren odnos do živinoreje, ker se upravni odbor in zadrugniki premalo brigajo. So še člani zadrug, ki ne pojmujejo, da je imovina zadrug njihova last. Tako n. pr. v KDZ Zusem ne najdemo toliko časa, da bi adaptirali že obstoječe hleve, ki bi bili na ta način naj-

lepši zadržni hlevi v celjskem okraju. Nič boljša ni tudi KDZ Sv. Jedeti, katere vodstvo kaže slab odnos do živinoreje. Da je tudi primeren hlev važna stvar, se zavedajo zadržniški iz Arje vasi, Velike Pirešice in Dramelj, ki so že izgradili ali še gradijo moderne svinjake, kjer bo prostora za okoli 150 komadov svinj.

Za dobro kakovost živine je važen pogoj tudi pasma. Pri nas prevladuje 90% Pomurska (sivopšenična) pasma goveje živine, ki je za naše razmere t. j. celjski okoliš najbolj primerna. Brez dobre krmne baze: to je dobrih travnikov, deteljščic, selaže tudi ni dobre živinoreje. Zaradi naprave selaže bo v kratkem v okraju praktičen te-

čaj. Zaenkrat primanjkuje močnih krmil ter dražil kot otrobov in soli, kar se pozna posebno pri vzreji mlade živine. Izgleda, da temu vprašanju merodajni krogi posvečajo premalo brige, kajti z nekaj več dobre volje in zalaganja, bi dosegli v tem pogledu večje uspehe.

Med kmeti-živinorejci so dobri in tudi slabi. Lahko pohvalimo znatno število živinorejcev v KLO Vitanje, ki dosegajo plan vzreje živine ter vzrejajo dobro plemensko živino, posebno bikke. Dobri živinorejci so tudi v KLO Nova cerkev kot n. pr. tov. Goričan Karl ter KLO Rifnik, kot je n. pr. tov. Zdošek Anton iz Podgorja in še mnogo drugih. So pa tudi živinorejci, ki jih moramo imenovati slabe, ker slabo skrbijo za plan vzreje živine ter se ne zavedajo, da so tudi oni dolžni dati več od sebe, ne pa ovirati živinorejsko proizvodnjo.

Največ slabih živinorejcev imamo v KLO Zusem, Ponikva pri Grobelnem in Slivnici. Res so še zaenkrat težave, katere pa lahko z malo dobre volje tudi premagamo in zmanjšamo. Zavedajmo se, da bomo našo prehrano izboljšali najbolj na ta način, če bomo izboljšali tudi našo živinorejo.

CELJSKI

LETO III.
Štev. 28
15. 7. 1950
CELJE

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE CELJA

Velenjski rudarji so dosegli v prvi Titovi petletki največjo delovno zmago

Med Velenjem in Šoštanjem so začeli, malo višje od starega premogovnika v vasi Preloge, graditi nov jašek, ki bo imel mnogo večji obseg od starih jam. Nov jašek bo imel tri in polkratno zmogljivost starega premogovnika in bo služil svojemu namenu najmanj 50 let, saj je pod vso Saleško dolino debela plast lignita, ki je bil doslej le malo izkoriščen.

V začetku oktobra 1947 sta začeli Resnikova in Ramšakova brigada graditi jašek, pozneje pa sta se tem dvem pridružili še Samčeva in Oblakova brigada. Zemljo so izkopavali v krogu, ki ima premer osmih metrov. Začetno delo ni bilo lahko. Rudarji se dobro spominjajo prvih deset metrov gramoza prepojenega z vodo. Ko so prišli 17 metrov globoko, so našli na prvo večjo težavo. Dvigalna naprava je bila za tako globino preslaba in zamenjati so jo morali z močnejšo, sestavljeno iz raznih strojev. S tem strojem so nameravali dvigati izkopani material iz globine 120 metrov, vse dokler ne bi dobili novega stroja iz Madžarske. Ker pa stroja iz Madžarske ni bilo več pričakovati, so strojniški rudniki popravili starega. Pri montiranju je vneto pomagal poslovodja elektromotornega oddelka Gorogranc Anton. V globini 135 m so začeli v jašek prodirati strupeni plini. Morali so jašek močnejše zračiti in previdno nadaljevati z delom. Povrh vsega je v jamo prodrala voda, da so rudarji stalno bili premočeni, pa vendar niso prenehali. Tako so prodrli 150 metrov globoko. Stari dvigalni stroj je vse bolj popuščal. To je gnalo strojnike da so bili noč in dan na nogah, da ni prišlo do nesreče. V globini 170 metrov so se začele zasipavati stene. Na tem mestu sta začeli brigadi Resnika in Ramšaka pravačo bitko. Resnikovi brigadi je grozila nevarnost, da jo bo zasulo. Obe brigadi sta v veliki nevarnosti tesarili in varovali nevarna mesta. Spočetka tudi najdbejši podporniki niso vzdržali. Kljub vsemu pa so velenjski rudarji zmagali. Tesarska dela so uspešno končali, naker so na nevarnih krajih zbetonirali 60 cm debel betonski zid. Zelo težko delo je bilo v globini od 200 do 250 metrov. V začetku so delali v treh izmenah po 8 ur, pozneje pa so morali vsled vročine in slabega zraka uvesti štiri smene po šest ur. Končno je rudnik z zakasnitvijo sprejel tudi potrebne stroje, ki so bili pomanjkljivi. Delavci so s pomočjo domačih strokovnjakov nadomestili manjkajoče dele in delo je hitreje napredovalo. Vsak mesec so napredovali v globino za 24 do 25 metrov in s tem presegli vse srednjeevropske norme v hitrosti graditve. Tako so naposled izkopali jašek do predpisane globine 375 metrov, naker so za-

čeli kopati 2 km dolg rov, ki je zvezal staro jamo z novim jaškom. Globina novega jaška je 10 metrov pod morsko gladino. Ze v globini 320 metrov so rudarji našli na premog, katerega plast se pri 375 metrih še ni končala.

Z junaškimi napori velenjskih rudarjev je odprta pot do novih milijonov ton lignitnega premoga. Novi jašek je po globini in zmogljivosti eden izmed največjih v vsej jugovzhodni Evropi. Veliko priznanje za gradnjo novega jaška gre v glavnem inženirju Gostišu. Vse priznanje pa zasluži tudi brigade, ki so gradile jašek ter se borile proti raznim nepredvidnim težavam. Tudi Jože Kuhar in Miha Jan sta se postavila s svojimi fanti. Brigade v jašku so meseca maja presegale normo za 35%.

V stari jami so se Vrabčevi in Zakonjški fantje kosali z rudarji v novem jašku. Njihovo medsebojno tekmovanje je veliko pripomoglo k doseženim uspehom.

Z graditvijo zveznega rova med novim jaškom in staro jamo se bodo delovni pogoji v stari jami znatno izboljšali. Dokler še ne bo zgrajena nova dvigalna naprava, bodo izkopani premog iz novega jaška vozili po starih jamah na separacijo. H koncu leta pa bo začela delati tudi nova dvigalna naprava v novem jašku in bo prihodnje leto omogočila, da bo proizvodnja velenjskega rudnika še enkrat večja. Zgradili bodo tudi veliko avtomatično napravo, ki bo naenkrat prenesla iz rogov 7 ton premoga. Na ta način bodo velenjski rudarji nakopali štirikrat več premoga kot letos.

Kaj zavira v celjskem okraju prevoz lesa

Preteklo zimo in v pomladanskih mesecih se je v gozdovih privatnega in državnega sektorja v okraju Celje-okolica nagrmadila precejšnja količina posekanega lesa, ki še vedno čaka za prevoz in spravo na žagarske obrate in železniške postaje, kjer bi končno zadostil svojemu namenu. Vsi lesno industrijski obrati LIP-a v Celju, kakor tudi zadržni obrati, kateri pripravljajo rezan les za izvoz in za domače potrebe, so bili v zadnjih mesecih slabo založeni s hlodovino ter je zaradi tega pretil zastoj v obratih.

Da bi se to preprečilo, je okrajni odbor izvedel delno mobilizacijo voznikov, kateri naj bi izvozili nagomilan les iz gozdov. Mobilizacija voznikov je bila izvršena pravično, po temeljiti in vsestranski študiji razmer v vsakem KLO, da ne bi zaradi tega trpela ostala poljska dela. Predvsem skrbno je bil pripravljen plan mobilizacije za Savinjsko dolino, zavedajoč se, da je tu precejšnje število kmetovalcev zadoženih za dokaj velike površine novih hmeljskih nasadov. Ze v mesecu maju so KLO sprejeli plan mobilizacije vprežne živine, da pravično določijo voznike, kateri so morali pripeljati predhodno živino na komisijski zdravniški pregled. Voznik, ki je bil določen za obvezni prevoz lesa je prejel odločbo o količini, mestu in času do kdaj mora prevoz izvršiti. Obvezne količine so bile primerne za izvršitev v teku 20 dni, saj niso presegale nad 25 kub. metrov na 1 glavo vprežne živine.

Večina KLO in posestnikov je prevoz lesa izvršila, vendar se nekateri KLO niso resno lotili te naloge, jo podcenjevali ter niso pokazali niti najmanj zanimanja za to važno delo. Seveda v teh KLO uspeha ni bilo pričakovati ter se tudi vozniki niso odzvali, kljub predvideni denarni kazni, ki jo mora plačati vsak tisti, ki se odloči iz neupravičenih razlogov ne odzove. Najbolj malomaren odnos do prevozov so pokazali v KLO Sv. Peter v Sav. dolini, Gomilskem, Vranskem, Sv. Lovrencu pri Preboldu ter v Gotovljah. Tu so se predvsem izgovarjali, da zaradi ogromnega dela za povečanje hmeljskih površin nimajo časa, da bi prevoze izvršili. Ta izgovor pa so v celoti pobili vozniki iz St. Pavla, kateri so se vsi udeležili voženj ter obveze tudi izvršili. Naj navedemo za primer samo voznika Skok Filipa in Vošnjak Ivana iz Kaplje vasi, ki sta kljub temu, da sta plan hmelja preslegla, prevozila v 20 dneh pri Gozdni manipulaciji v Vitanju 50 kub. m lesa. Prav smešno pa je izgovor Kunst Jerneja iz Grajske vasi, kateri poseduje 2 zdrava, močna in lepo rejena konja. Izgovarjal se je, da je zadostil plan v

Nad novim jaškom bo zgrajena nova strojnica za pogon. Izvozni stroj bo ameriške konstrukcije in bo največji te vrste v Jugoslaviji. Samo os stroja tehtala 18 ton, cel stroj pa 250 ton. Pri nas še nismo nikoli doslej montirali izvoznih strojev ameriške konstrukcije, toda tokrat se bo te naloge lotila Tamferjeva montažna skupina iz zagorskega rudnika.

Doslej je služil stari leseni izvozni stolp za prevažanje košev iz jame. Ta stolp že oklepa dvakrat širši betonski podstavek za novi stolp. Sedaj gradijo 9 metrov visoko železno konstrukcijo, na katero bodo postavili stolp, ki bo višji od ljubljanskega nebotičnika, saj bo visok 43 metrov. Zgradili bodo tudi iz Šoštanja do jaška normalnotirno železnico. Do jeseni bo zgrajena tudi separacija in transformatorska postaja. Novi jašek bo dvigal premog za bodočo termoelektrarno v Šoštanju in veliki aluminijški kombinat v Strnišču.

Tako so velenjski rudarji, ko so prebili 1200 metrov dolg zvezni rov, slavili zgodovinsko zmago in odprli pot novim milijonom ton črnega zlata. Dokaz ljubezni, ki jo goji kolektiv velenjskih rudarjev do Tita in Partije je velik. Domovina se rudarjem, za tako velik uspeh v prvi Titovi petletki, pristočno zahvaljuje.

Pred kratkim pa so sporočili iz Velenja da so najboljši graditelji odšli na oddih na morje. V morski vodi in na zraku se bodo okrepili od večletnega napora. Nekaj sto kilometrov proti severu, deset metrov nižje od valujoče morske gladine pa se borijo njihovi tovariši za Petletni plan.

hmelju, da je bolan ter zaradi tega ne more voziti. Odločbe sploh ni hotel sprejeti. Njegovo zaviralno delo je razvidno tudi iz tega, da ni niti sam posekal in niti izvozil iz svojega gozda les, katerega je moral oddati v letošnjem letu. Ker se imenovani ne čuti dolžan, da bi svoje obveznosti napram skupnosti izvršil tako kot to stori vsak delovni človek, bi bilo potrebno, da se ta zavirač primerno kaznuje. Prevoz lesa niso hoteli izvršiti tudi Rančigaj Franc iz Gomilškega, ki ima delovno silo in konje, Privošnik Franc iz Dobroteše vasi, Volovšek Jože iz Šentlovrca pri Preboldu, ki je po nekaj dneh pobegnil iz Vitanja, dočim je njegov sosed Grenko Anton prevozil pod istimi pogoji 25 kub. metrov.

Na Vranskem niso pokazali nobenega zanimanja že na samem krajevnem ljudskem odboru ter so plan prevoza nepravilno razdelili, tako da so sprejeli odločbe posestniki iz siromskih vasi, ki imajo slabe konje. To se je zgodilo v vasi Zaplanina in Zahomce. Tudi Blatnik Alojzija iz Vranskega se je prevozu odzvala, dasiravno je vdova brez moške delovne sile.

Zaradi malomarnega odnosa nekaterih KLO in posameznikov do prevoza ni bil polletni plan 100% izvršen. Zato bodo vsi tisti, kateri se odločbam niso odzvali kaznovani z denarno kaznijo.

Tudi LIP v Celju je delno odgovoren za slab odziv voznikov, ker se ni dovolj vestno brigal in skrbel za nje. Vozniki so pripovedovali, da je bila hrana za ljudi in konje nezadostna, vodja manipulacije v Vitanju Dobrosavljčev je celo nad vozniki večkrat neupravičeno razgrajal.

Tudi lesni manipulanti pri kmetijskih zadrugah ne kažejo dovolj zanimanja, ne pošiljajo poročil ali pa pošiljajo napačna poročila. Takšni so predvsem lesni manipulanti Kuhta Rudi iz Rečice, Veber Jože iz Sempavla, Mlakar Leopold iz Šentruperta, Protopnik iz Šentjanža, Oblak Jurij iz Teharja, Gnus iz Buč, Poplaj iz Galicije, Hrovatek Franc iz Griž, Cilenšek iz Liboj, Znidaršič Matija iz Planine in Es Rafael iz Ponikve pri Zalcu.

Mobilizacija voznikov je pokazala na eni strani visoko zavednost delovnih kmetov, ki so kljub svojemu delu na posestvu, prevoz izvršili, na drugi strani pa peščico ljudi, kateri so mnenja, da bodo s svojimi škodljivimi dejanji do skupnosti uspeli zavreti razvoj socializma. Ljudska oblast bo tudi takim zaviračem napravila konec in tako dala zadoščenje vsem poštenim kmetovalcem-voznikom, ki so se prevozov udeležili.

Najboljši
živinorejci so
v VitanjuPregled krompirišč
v šoštanskem okraju
je slabo uspel

Zadnjo nedeljo je bil v šoštanskem okraju četrti pregled krompirišč. Največja udeležba pri pregledu je bila v Šmartnem ob Paki, kjer se je pregleda udeležilo 93 oseb, ki so pregledali 23 ha krompirišč. V Velenju so pregledali 15 ha površin posejanih s krompirjem. Pri pregledu je tam sodelovalo 51 oseb. Ko je poverjenstvo za kmetijstvo poslalo poročilo v Ljubljano, je v poročilu manjkalo podatkov za 11 krajevnih odborov, ki poročil niso poslali. Najslabši KLO v okraju je Mozirje, kjer dosedaj niso organizirali niti enega pregleda. To je edini KLO v okraju, ki še nima štaba za pregled krompirišč.

Tudi tretji pregled krompirišč ni bil nič boljši. Krompirišča so pregledovali samo v 21 KLO, medtem ko v šestih KLO sploh niso pregledovali njiv. Ti KLO so: Nazarje, Mozirje, Nova Stifla, Radmirje, Solčava in Šmartno ob Dreti. Iz Šmartnega ob Dreti so celo poslali lažno poročilo, češ da so organizirali 6 ekip z 32 ljudmi, v resnici pa niso pregledali niti enega grmčika krompirjeve. Poverjenstvo za kmetijstvo je predlagalo omenjene KLO v kaznovanje.

Največji uspeh in udeležba pri tretjem pregledu je bila v Pesju, kjer je sodelovalo 192 ljudi v 6 ekipah. V Velenju se je udeležilo pregleda 73 ljudi, v Saleku pa 165. V Bočni so pri pregledu našli sumljiva jajčeca in eno sumljivo ličinko, pa so vse skupaj poslali na pregled Kmetijskemu znanstvenemu zavodu v Ljubljano.

Krivda, da je bil tretji in četrti pregled krompirišč v šoštanskem okraju tako slab, je na strani KLO in njihovih štabov za pregled. Tudi množične organizacije so pokazale premalo zanimanja.